

MAGYAR KURIR

Indúlt Bétsből, Kedden November' 5-dik napján, 1816-dik esztendőben.

Frantzia Ország.

A' *Chateaubriand*' megesmértetésére nézve, kinek ily titulusú könyve: *De la Monarchie selon la Charte*, mostanság ily sok beszédre és irkálásra adott alkalmatosságot, ilyen megjegyzések jöttek ki egy Frantzia levélben: —“

„Vice-Gróf *Chateaubriand Augustus Ferentz*, *Malesherbesnek* egy testvére fia. A' Revoluziónak elkezdődésekor Frantzia Országból kivándorolván, Északi Amérikába ment. Onnét való visszajövele után 1799-ben az Austriaiak által elfogattatott, de nem soká ismét szabadon bocsátatott, 's Angliába meuvén ott egy könyvet irt a' régi és új Revolúzióknak egymáshoz való hasonlatosságokról, 's azután egy más munkának kidolgozásához fogott ilyen titulus alatt: *Génie du Christianisme* (a' Kereszténység' Géniusa), de nem adta ki, mint-hogy gondolatait megváltoztatván eltökélte magában, hogy másképpen fogja kidolgozni, 's azután fogja kiadni. Ekkor vissza tért Frantzia országba, minthogy már ez ekkor, a' 18-dik Brumairi Revolúziónak erejeszerént megeshetett. *Fontanes*, *Laharpe*, és több más tudósok nem soká jó esmérősseivé lettek. Némelly tikkelyek, mellyeket ő a' Párisi Merkuribusban kiadott, némelyek által nagyon ditsértettek, mások által nagyon gyaláztattak. Kardinalis Fesch ötet, 1803-ban Romába küldötte mint Frantzia Nagy Követségi Titoknokot, de a' hol

nem sokaig maradván *Wallis* tartományába küldetett Követnek, hanem részint politikai részint vallási tekintetekből egy esztendőmúlva erről is lemondott, 's ismét csak könyvek' irásával foglalatoskodott. Ekkor készítette az *Attaláját* is. Fennhejjazó, gyakran napkeleti szárnyakon rebdeső írása módja által nagyon szembetünt. *Chenier*' helyébe 1811-ben a' Nemzeti Institutum' tagjává neveztetett. *Bonaparténak* magasztalója volt, kiről azt irta *Attalájának* Olőbeszédében, hogy az az ember legyen, kit az isteni gondviselés, minekutánna a' büntetésekre már réá únt volna, a' megengesztelődésnek jeléül küldötte volna el a' világra. Mikor *Bonaparte* 1814-ben megbukott, éppen Párisban lévén, a' *Bourbon*' háznak ditséretére, adott ki egy könyvet. *Bonaparténak* 1815-ben történt visszajövele által, másod versben kéntelenítettelt távozni hazájából, 's a' Királlyal *Gentbe* meuvén, ott újságot adott ki *Monitör* nevezet alatt, 's nem soká azután Státusministerséget, Pári méltoságot, 's egyebeket kapott. Mint látszik mind azok az eddig keringett hírek fundamentum nélkül valók voltak, mellyek által az erőssítettett, hogy *Orleans* Frantzia Királyi Hertzeg *Angliát*, a' hol darab időtől fogva vette lakását, mostanság oda fogná hagyni; nem régen ismét összehokolták sok házi butorjait az úgy nevezett *Palais Royálban*, hogy Angliába által vigyék.

Oktober' 17-dikén megégettek kün a' Párisi közönség előtt egy ládat minden

Benne lévő vagyonnal egygyütt. A' benne lévő holmi, három színű pántlikatsukokból, Császari Saszimerekből 's egyéb e'félékből állott. A' tódát *Chapüt* nevű Mójárnál találták-meg, a' ki ezért hivatalától megfosztatott.

Annak a' *Monier* nevű Exinzsinér tisztnek, ki a' *Vincennesi* özszeesküvésért halálra ítéltetett vala, Oktober' 21-dikén kellett volna megölettetni *Párisban*. Már minden ahoztartozó kézületek megtétetve valának. A' nevezett napon reggeli 9 órakor általvitetett a' *Bicetre* nevű fogházból a' *Conciergerie* nevűbe. Nem tudván, hogy már az *Apellatorium* megerőssítette a' halálos ítéletet, azt gondolta a' bűnös, hogy csak azért vitték által a' *Conciergerie*be, hogy még egyszeri kérdezés alá akarják vonni, és semmi félelmet nem mútatot. De bezzeg megijeddett szegény délutáni két órakor, mikor tudtára adta a' tömléztartó, hogy még az nap' meg fogják ölni, 's midőn látta, hogy papot is vitt halálra való készítettése végett. *Monier* egy ideig a' pappal beszélgetvén, midőn már megölettetésének órája csak nem elközelített volna, jelentette, hogy neki még további nyilatkoztatásai volnának, ha meghalgatják. Ezen jelentésre hozzá küldötték az ítelőszéknek *Dupaty* nevű tagját, a' ki $5\frac{1}{2}$ fél óráig maradván ott, felírta a' mit a' bűnös mondott, melly után félóra mulva olyan parantsolat érkezett a' Fő Cancellariustól, hogy a' *Monier* megölettetése elhalasztatik.

Nagy Britannia.

Londonnak *Southwark* nevű részében, melly egy mező város, Oktober' 17-dikén gyűlést tartottak a' lakosok 's a' választó emberek a' magok *Leives* nevű Bírájoknak kívánságára, a' melyben, mint mondattatott, a' jelenlévő inségről 's ennek elháríttatásáról kellett volna tanátskoznok. *Hart* nevű tag egy felettezabolátlan beszédnek előre való botsatása után, különböző javallásokat terjesztett meg-

erőssítés végett a' gyűlés' eleibe, mellyek közül az elsőben ezeket mondotta: — "Az ország inségének eredeti okozói a' felettébb nagy taksák, mellyek ismét a' közönséges pénzeknek haszon nélkül való és igazságtalan hadakozásoknak folytattatására tékozoltatva lett fordittatásából következnek a' melly hadakozások egyedül csak abból az okból nyujtattattak ily sokáig, hogy a' *Bourbonok*' familiája Frantzia Országának thronusára helyheztettethessék." — A' több jóvállások mérges és nagyon illetlen kifejezésekkel illetik a' *Congressus*' munkáit, valamint általjában a' Britanniai Országlószéknek 's a' Ministereknek magokviseleteiket. Ugyan ezen jóvállásokban kívántatnak továbbá, hogy a' Parlamentum reformáltassék, hogy az armáda kevesítettessék, hogy a' *Sine-Cura*-hivatalok töröltessenek el, 's hogy a' dézmát lehessen megváltani, 's több e'félék. Ezen jóvállásoknak utolsó tikkelyében a' van befoglaltatva, hogy a' gyűlés mind ezekből a' jóvállásokból egy kérő levelet készítettvén, küldje azt a' *Southwark* Biró, és ugyan ezen mező városnak a' Parlamentumban lévő *Calvert* nevű képviselője által a' Régens Prince' eleibe az első audientzián. Némelly beszédek után, mellyekben Nagy Britannianak, Frantziaországnak, sőt Európa' más részeinek minden betsületet érdemlő intézeteinek leghevesebb oltsárlására kibotsátkoztak a' beszélők, mind ezek a' jóvállások megerőssítették. A' legvakmerőbb, és legalatsonyabb beszélők, kik a' Nagy Britanniai és Frantzia országi Királyi Házak ellen kibotsátkoztak, voltak, *Holl*, *Kemmish* és *Schultze* nevűek. — A' *Lodoni* újságok közül egygyik, melynek írói eszesebb emberek, hogy sem az e'félékre való kibotsátkozást helybehagynák, ezekre ilyen jegyzést teszen: — "

„Az Anglus nép, úgy mond, özsze gyülekezik, 's van is jussa arra, hogy jól-téví tárgyakra nézve özsze gyülekezzen; hasonló törvényes módon özsze gyüleke-

zik bizonyos politikai tárgyakra nézve is, milyenek a' választások' dolga, kérő leveleknek készítése: hanem a' mi az a'féle gyűléseket illeti, mellyeknek a' jóltéviség-re való czélzásnak álortzája alatt, politikai tüzeskedésnek felgerjesztésére van a' czélzás, már az e'féle öszszegyülekezésekre nézve mi úgy itélünk, hogy ezekeránt különös vigyázástal kellene lennünk. Ha e'féle gyűlések tartatnak, a' mi itéletünk szerint ilyenkor böltsen és okosan tselekednének a' közönségnek tiszteletesebb tagjai, ha ők is megjelenének ezen gyűlésekben, nem azért, hogy azon tsalárdságban, melly a' beszéllőknek szájokból kifoly, részesüljenek, hanem azért, hogy ezeknek tsalárdságaikat megozáfolni iparkodjanak. Láttunk mi itt az egész Frantzia Revolútziónak ideje alatt oly embereket, kik a' gyilkolásnak, ragadozásnak, és istentagadásnak előmenetelesülését, tsúfolódó gyönyörködéssel szemlelék, 's ennek a' systemának nagy mozgatóját imádták. Ezen emberek, kik a' magok' bálványoknak semmivé való tettetése által magokat is semmivétetve 's megaláztatva lenni szemlélik, most már a' Bourbonok ellen botsátják ki a' magok mérgeket, egyedül tsak azért, hogy most ezen Familiát látják azon thrónuson ülni, a' mellyen egykor Bonaparte űlt vala."

A' Nottinghami tudósítások szerint az ezen vidéken lévő makrantzoskodó munkások, még meg nem szüntek folytatni a' magok gonoszságaikat, és hogy egy időtől fogva még bátrabb vakmerőséggel viselik magokat. Azon Biztosságnak, mellyet a' magok kormányozójává tettek, 's a' melly már most az ő mozdúlásaikat, vagy próbatételeiket igazgatja, parantsolatjára, Oktober 12-dikén, valami százan, Nottinghamtól hat mértföldnyire lévő Lambley nevű faluba bérontottak, 's 36 mívhelyeket, a' mellyek két, egy társaságba állott Fábrikásoknak tulajdonaik voltak, öszszetörték, tsak azért, hogy ezen tulajdonosok valami olyant szollottak, a' mi ezen Biz-

tosságnak nem tettett. Az említett 100 emberek a' faluba bémenvén, kevés idő alatt véghez vitték a' réájok bizatott munkát; mind öszszetörték a' mívhelyeket. Azóta, hogy e' történt, meghivattattak a' nevezett falunak lakosai, hogy puskát szerezzenek magoknak: a' belső dolgokra ügyelő Státustitoknok-Minister pedig, sietve rendeléseket tett a' bűnösöknek megfogattatásokra 's megbüntettetésekre.

Méltó boszszankadással beszéll a' *Londoni Kurir* is ezen nyúghatatlankodásokról: — „Az Országlószék, úgy mond, minden eszközet előveszen a' Státus' költségeinek lejjebb szállittathatására: de méltó nehezteléssel szemléli másfelől a' községnek minden tisztí karokra, minden kassákra kibotsátkozó apróságos vizsgálódását, controllirozását, melynek fundamentumát a' rosszúl magyarázott *himéllésekben*, *gazdálkodásokban* lehet keresni, melly szókat most a' *Demagogusok* minden szegleteken hangoztatják. Egy Nagy Státusnak szükség jól fizetni a' maga szolgálait; szüksége van neki arra, hogy némely nagy költségeket tegyen. A' *Demagogia*' útján leg kevesebb javítások tétetődhetnének. A' Demagogusoktól, tsak ezeket a' szókat lehet hallani: Törlődjenek el a' *Sine-Curák*! Szállittassanak-le a' fizetések! Kissebbbittesének a' nemzeti adóságok, a' taksák! Az ármáda tétetődjék a' régi lábra! A' hajós seregről nem is emlékeznek, azért, hogy ez tsak a' tengereken szolgál: a' szárazon való ármáda ellenben szálla az ő szemekben, azért, hogy az öszszesereglő embereket széllyel kergeti, 's a' nyúghatatlanságnak gerjesztőit a' rendnek megtartására igazítja. Ezen nyúghatatlankodók most egy új eszközhöz nyultak. A' szegényeknek tsak az ő szegénységeiket emlegetik, a' helyet hogy jó téteményeik által segitenék őket; a' helyet hogy segedelemadás által boldogítanak, még szerentsétebbekké teszik őket; még azt sem akarják megengedni, hogy a' mások' könyörületessége felindittódjék a' szegények eránt.

Miert? azért, mert ezek a 'nép' barátjai csak arra czeloznak, hogy az Ország' minden szenvedéseinek az Országlószekeket tegyék okává, éppen mint ha mind ezek a' szenvedések nem a' rendkívül mostoha esztendőnek és nem egy 25 esztendőig tartott hadakozásnak következesi volnának. Meg kell ezeknek orvosoltatni és ezek meg is orvosoltatnak, de nem felingerlés nem felbosszantás, hanem az Országlószekek böltséssége 's gondoskodása által. Ha a' Ministerek számadással tartoznak, nem szükséges-e időt és eszközöket engednünk nekik, hogy megfelelhessenek tartozásoknak? — "De (így folytatja szavait a' Londoni Kurir), mi okon botosátkozunk mi ily mélyen belé ezen dologba? miért bajlódunk mi ezzel ily nagyon? — Azért, mivelhogy az az oly titkon mint munkásan tsúszó, az Anglus népnek megtántorittatására, 's annak lángbaborittatására czélzó út mód, nem titok többé; mivelhogy egy közép-pont áll fenn, melyből minden széllyelrepdeső irások, pamphletek, és meghívások kijónek, 's azután az egész országban kiterjesztetnek. Ezen égéskiáltozóknak czéljok az, hogy az alsó rendű emberekkel azt hitessék-el, hogy minden más rendűek az ő ellenségeik. Széllyel hordozzák ezen irásokat *Lancasterben*, *Jorkshirében*, 's az Északi Angliának több Grófságaiban. Nekünk is előttünk fekszik ezen szempillantásban egy ilyen irás; nagyon tsapodár methodista beszéddel készült, de annyival alkalmasabb a' tudatlanok' érzékenységének felingerlésére. Egygyiknek ezen irások közzül ez a' titulussa: *A' néphez intézett szavak*. Itt vannak belőlle némely igék: — 1) Ezen a' földön, a' hol hajdan egy egészséges, jól élő, jó ruhás, jól tanított, derek nép virágzott, most, néhány rendűeknek meghántó luxusa 's némelly kevesebb számuaknak tsúfolódó bősége mellett, egy éhelhaló skéléthez (tsont emberhez) hasonlító, az éhség miatt meghaló, rongyal fedett, tudatlan, rabszolgai, el-

nyomatott, széllyeltsúszómászó teremtés lakik. — 2) Ti egygyesülve a' földnek sava, meghasonlva a' legkeserveesebb szegénységnek üres polyvája vagytok; jusson eszetekbe az első methodista kápolna; néhány, hetenként öszszegyűjtetett kis pénzekből álló gyűjteménynek segedelme és egyéb apró ajándékok által épült-fel ez. Melly sok jót vihettek ti véghez egygyesített iparkodástok által a' ti jó ügyetek mellett! — 3) A' *Birminghami* gazdag manufaktúristák gyilkosoknak, gonoszoknak, nem embereknek, és azoknak neveztetnek, kik az atyának a' maga Familiája' kebelében az ő menyországát, 's a' gyermekeknek az ő kedves attyok' oltamazását elragadták."

„Némely ember (így végzi szavait az említett Kurir) neveti az e'féle fennhéjjazó deklamátziókat: de mi nem nevetjük; mert ha szintén nyughatatlanságot nem gerjesztenek is ezek a' nép közt, mint a' minap *Élyben*: csak ugyan gondolkodóvá, szerentsétlenné, igasságtalanná, és zúgolodóvá tehetik őket. Még London' utzainak szegeletein is lehet, nagy betűkkel nyomtatva ezeket olvasni: „Néhány kérdések a' *Kékekhez* (Érti a' *Torys* vagy *Ministeri* részt, a' *Strimflikötő* Rendnek Kék pántlikájára nézve): Ki tselekédte, hogy ezen országnak dolgos lakosai, most majd meghalnak az éhség miatt? A' *Kékek*. Ki tart a' maga' számára egy pár száz bajonétokat a' szegény embernek ledöföltetésére, hogy az éhségért és meztelenségért panaszoikodik? A' *Kékek*. Ki bánik 5 millió Irlan dusokkal úgy, mint rabszolgákkal? A' *Kékek*. — Ki vitte-fel a' nemzeti adosság' interesét 15 millióról 60 millióra? A' *Kékek*."

Német Ország.

Fényes pompával tartotta a' *Bavariai* Királyi Udvar, ő *Austriai* Császári és Királyi Felségének Karolina Augustával *Bavariai* Kir. Hertzegaszszonyal való öszszeházasodásának menyegzői solennitássait Október' 29-dikén estveli 7-tedfel órakor: —

Az Udvarnál ezen órára mind azok a' Nagyok, kiknek az Udvarhoz bemenetelek lehet, összehivattatván, ekkor a' Cs. K. nagy és Fő rangú Követ *Schwartzenberg Josef* ő Hertzegsege elhozta ő Bavaiai Királyi koronaörökös Hertzegségét, hogy ezen menyegzői solennitásba ő Austriai Cs. K. Felségének képét viselje, a' kik is megérkezven, jelentette az Udvari Fő Czeremoniamester Király ő Felségének hogy már a' pap-ság is készen várja az oltár eleibe ő Felségeket. Ehezkeppeszt szép rendel megindult a' fényes gyülekezet a' Királyi nagy palotából az udvari templomba, itt kiki leült a' kirendelt helyekre, 's az oltári ájtatosságok elkezdődtek. Királyné ő Felsege, ki a' menyaszszonyt a' templomba bevezette, itt az karjai között elbocsátotta, 's a' Koronaörökösnek által adván, ez azt az Oltár eleibe vezette. — A' Püspök, ki az összedást a' Romai Catholica anyaszentégyház rendtartásai szerent véghez vitte, a' Házassági gyűrőket, mellyek egy tsészére tétetvé valának megszentelte. A' Felseges menyaszszony pedig a' Császár és Király ő Felségének mint férjének határozott gyűrüt az oltári ájtatosságoknak végződése után ismét magához vette, hogy azt ő Cs. Felségének maga személyesen adja által. Azután következtek a' *Te Deum*nak elénekeltetése, az Udvari muzsikálások, az ágyuknak 's piatzon álló katonaságnak három versbéli salvelövéseik, az Austriai és Bavaiai Monarkháknak 's népeiknek ily boldog és belső öszszetsatoltatódásoknak jelentésére. — Továbbá következett a' Püspök urnak a' jelenvalókra való áldásmondása, melly után vissza sétált a' Királyi fényes gyülekezet a' Udvari templomból ismét az Udvari palotába ugyan azon rendel, mellyel ebből a' templomba besétált vala. Az a' szála, melybe most besétált a' fényes gyülekezet, a' Királyi Udvarnak az a' szálája, a' melly *Herkules' szálájának* neveztetik. Itt trónusos kárpit alatt ülve fogadták el Császárné ő Felsege, ő Kir. Felsegek, 's a'

Királyi Princzek és Princznék a' jelenlévőknek szerentseltető tisztelet teteleiket. —

Mind ezeket *Monachium* Városának estvéli fényes megvilágosittatása rekesztette-bé, a' melynek igen szép dísz adtak némmelly általlátszó igen szép órák és nemetmondások, 's emblémák, képzeleti figurák. A' tanátszázan a' Felseges házásoknak névbetűik 's egy áldozó oltar felett ezek a' szavak látszottak: *Hoher tugend schöner Lohn*. A' Tudományok Akademiájának szemöldök oldala egy *portalét* mutatott ilyen irással: *Nos sequimur votis Citharis et Apolline voto*. Külömbkülömszepségü 's az igezesig gyönyörködtető tűzben lenni látszottak sok Fő uraságok' palotáiknak szemöldök oldalai, mellyeknek környülállásos előhordására nintsen elegendő helyünk ezen árkusotkán. Ezek azt az egy piatzot említjük tehát még, mellyet a' világosításoknak megszemlélésére hosszú sorban fedéietlen hintőkben az utzákon le 's fel járó Felsegek és hozzátartozóik is különösen megszemlélték 's ott megállapodván jó ideig néztek. E' volt a' *Max. Josef* piatza, mellynek közepén a' *Hymen*' temploma felett a' Szivárvány a' maga hét színeivel, mint a' bekeség' 's boldogság symboluma, felségesen díszeskedett, a' *Luna* és *Isar* vizeik 's az *Austria*' Sasa és *Bavaria*' Uroszlánya által ékesítettvén, mellyek felett egy *Genius* az I. Ferentz és Karolina neveket az égre felfelé vitte. Alatt ezen irások olvastattak: —

Egy oldalon.

Ueber Wittelsbach und Habsburg breite
die Hände
Ewig Vater durch Sie heilend die Wunden
der Welt.

A' más oldalon.

Stets noch waltet ein stilles Geschick das
Heil'ge verklärend
Tritt es hervor und erhebt Würd'ges auf
Throne der Welt.

Hazai Dolgok és egyéb Toldalékok.

B é t s.

Bavariai Királyi General-Lajtnánt 's General-Adiutáns Gróf *Wartenberg* a' múlt pénteken délutáni 5 órakor ideérkezett a' *Monachiumban* Oktober' 29-dikén estvéli 7 órakor véghez ment Házassági pompás foglalatosságot illető tudósítással, melly szerint *Károlina Augusta* Királyi Hertzegasszony ő *Austriai Császári Királyi Felségével*, kinek képét az ő Királyi Hertzegasszonysága' testvére a' *Bavariai Koronaörökös Princz* ő *Királyi Hertzegsége* viselte, *Procuratio* által öszsze adattatott.

Ő Cs. Kir. Felsége Gróf *Wartenberg* urat a' maga ideérkezésének 's azonnal történt audientziára való botsáttatásának alkalmatosságával, az *Austriai Császári Leopold* Rendnek nagy keresztével méltóztatott a' maga tulajdon kezeiből megajándékozni.

Egy tisztviselő olyan ajánlást tett *Béts* városának Kapitányságánál, hogy folyó Novemker' 4-dikén, mint hazánk' jövőendő-béli édes anyjának az új Császárnénak, *Bavariai Karolina* K. Hertzegasszonynak örvendetes neve' napján születendő Bétsi leánykák között annak a' kit legszegényebbnak 's legméltóbbnak itél, 's a' ki *Karolina Augusta* nevet veszen a' kereszttségben, emlékezetnek okáért 50 *Bétsi Betsű* forintot fog mint ajándékot s üléinek kezekbe letenni, 's ha. életben marad a' gyermek, rolla ennekutánna is ezen napon minden esztendőben jöltévőleg meg fog emlékezni.

N. Posony Vármegyei Assessor *S. Karitza Gábor* úr *Bétsben* a' múlt Sept. 30-dik napján örökösöknek hátrahagyása nélkül halván-meg, egyebek között a' *Posonyi Evangelica Oskolának* is testált 10,000 V. Cz. Forintokat, oly határozással, hogy ezen summának esztendőnként való interese az öt utolsó *Classisok*' állapotjának megjobbittatására fordittassék. Ugyan ő hagyott

még a' *Schemnitz* Evang. templomnak 3000, 's a' *Béts*nek is 2000 forintokat. Ezeknek 's még több hagyományoknak feles vagyónából való kivételtetések után, a' még fennmaradandót a' *Posonyi Evang. Alumneumbeli* szegény tanulóknak tartatásokra rendelte.

Az *Alsó Austriai* Cs. K. Fő Kormányshéktől ilyen *Circulare* jött-ki —

A' *Conventziós* pénzben öt percentes, önként való költsönnek kinyittatásáról: —

Ő Cs. K. Felségének Oktober' 30-dikán költ Dekretoma szerint az ugyan azon hónap' 29-dikén költ Felséges Pátensre nézve, a' *Conventziós* pénzben öt percentes, önként való költsönnek kinyittatása eránt, és hogy azon tekintetben miket kellessen megtartani, a' következők tételnek közönségessé: —

§. 1. Az ezen költsönözésbe való bétételek törtéának: itt *Bétsben* a' Cs. K. közönséges Státus' adósságoknak kassájánál; a' *Tartományokban* pedig, *Budán, Prágában, Brünben, Troppauban, Graetzben, Lintzben, Lembergben, és (Erdélyben) Szebenben*, a' Cs. K. Kamara' Fizető hivatalainál.

§. 2. Bé lehet tenni: —

a) Egy, eredetszerént 6 percentes 100 forintos Obligatziót, kész pénzben 80 —

b) Egy, eredetszerént 5 percentes Obligatziót, kész pénzben 100 —

c) Egy, eredetszerént 4 $\frac{1}{2}$ percentes Obligatziót, kész pénzben 110

d) Egy, eredetszerént 4 percentes Obligatziót, kész pénzben 120 —

e) Egy, eredetszerént 3 $\frac{1}{2}$ percentes Obligatziót, kész pénzben 130 —

f) Egy, eredetszerént 3 percentes Obligatziót, kész pénzben 140, *Bétsi Betsű* forintokkal.

§. 3. Az olyan Obligatziókat is bélehet ezen költsönözésbe adni, mellyeknek nevbeteik 100 forintra nem telik, vagy pe-

dig a' mellyeket 100-zal nem lehet (tört számnak fennmaradása nélkül) felosztani: hanem, az első esetben ki kell őket papírpénzben 100 forintra pótolni, a' másodikban pedig vagy annyira kipótolni, hogy 100-zal elosztani lehessen, vagy pedig a' fennmaradandó, 100-nál kisebb vagy tört számot, el kell venni a' summából.

§. 4. Bévétettetnek a' költsönbe a' Banko-Obligatzióknak, Udvari Cameralis Obligatzióknak, a' Rendek' s Város' Aerialis Obligatzióinak minden nemeik, és végre az idegen országi Váltó Házak eszközése által felvétellett adósságok, ha most még nem Conventziós interes fizettetik érettek, vagy az azokért való interesfizetés azért különös rendelkezések által meg nem szüntődött, vagy annakidejében felbe nem szakasztatott. Melly tekintetben azonban a' következőket kell megjegyezni: —

a) *Lekötött (Vinculata)* Obligatziók, az az olyanok, mellyek letartoztatva vagy bétiltatva vagynak, vagy akármi egyéb tekintetből előjegyzésbe vétettek, csak úgy vétethetnek el, ha az a' tiszti kar, melly a' letartoztatást, bétiltatást, vagy előfeljegyztetést rendelte, azt feloldozza.

b) Ha olyan Obligatziók vitetnek a' bétételre, a' mellyek templomok', klastromok', fundatziók, közönséges intézetek, s egyéb társaságok' neveikre szollanak, ezekre nézve azokat a' határozásokat kell megtartani, mellyek az e'féle Obligatzióknak más névre való irattatásukkor különben megtartatni szoktak.

c) Ha Coupons-czédulákkal bíró közönséges adósságlevelek adattatnak-bé, a' hazzájóktartozó olyan interes-Coupons (útasító) czédulákat is bé kell vellek egygyütt adni, mellyeknek még nem mult el a' megfizetésre való idejek.

d) Ha olyan eset fordul elő, hogy az ilyen Obligatzióhoz tartozó Couponsok (interesczédulák) vagy éppen nem vagy pedig csak részint adattathatnak által, ezen eset-

ben a' hátralévő summát kész pénznel kell befizetni.

§. 5. Minden régi 100 forintos Obligatzióért, mellyek a' 2-dik §-nak határozásai szerént beadattatnak, új Statusadosságról szolló, *Conventziós* pénzben 100 forint-ról szolló adósságlevellel adattatik-ki. Ezen új Statusadósságlevelek a' beadónak nevére szollanak, és 10,000; 5000, 1000, 500, és 100 forintosok lesznek. Minden költsönadónak szabadságában fog állani ezek közül olyan nagyságukat választani, mint neki fog tétteni. Ezen új Statusadósságokról szolló kötelező levelek' *formularéja*, hátrább ide van tételve.

§. 6. Ezen bétett tőkepénzeknek intereseiket, mellyek Conventziós pénzben 5 percentel fizettetnek interesreútasító stempelezzetlen czédulákért, vagy úgynevezett *Couponsokért*, fél esztendőnként való *rátákban* (részekben) kell a' Cs. K. közönséges Statusadósságok' kassájánál kivenni. Ha azonban ezen Obligatzióknak némely birtokosaik kívánni fogják, hogy ezen intereseiket az 1-ső §-ban megneveztetett Cameralis Fizető Hivataloknál vehessék-ki, ezen esetre nézve olyan intézetek tétettek, hogy az eltelt idejű *Couponsok*, minekutána *liquidáltak*, ezen kassáknál is kifizetessenek.

§. 7. Az új Statusobligatziók mellé 12 esztendőkre szolló interes *Couponsok* lesznek tétettetve. Ezen időnek eltelése után ismét új *interes Couponsárkusok* fognak kiadattatni.

§. 8. *Bétsben* a' Cs. K. Statusadósságok' kassája November' 11-dik napjától fogva veszi-el a' bététellett summákat.

§. 9. Minden költsönadó kap azon kassánál, a' hova béteszen azonnal egy hivatalos megesmérő levelet, melyen a' bétett Obligatzióknak *specifikatziója*, a' Bétsi Béts szerént való pénzben befizetett summa, az egész bétett capitalisról szolló új Obligatzióknak napja, lesznek feljegyeztetve, azon

időnek meghatározásával egyetemben, midőn az új Obligatziók kivételtethetők.

§ 10. Az a' kassa, melly a' bétett sumnát bévette, fogja kiadni, a' megemléző levélnek visszaadattatásakor, az új Adósságleveleket is az azokhoz tartozó Couponsokkal egygyütt.

§ 11. Az új tőkepénzeknek interese a' bétételnek napjától fogva fizettetik. Azok az interesek, mellyek a' bétételre előző régi Obligatziókért még meg nem fizettettek, az új Adósságleveleknek kiadattatásakor, meggyújtató irás mellett, melynek a' visszaadandó megemlézőlevél' hátán kell találtatni, megfizettetnek.

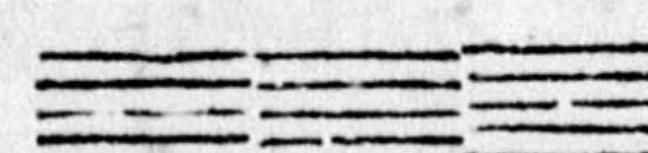
Költ Bétsben, Oktob. 30-dikán, 1816-ban.

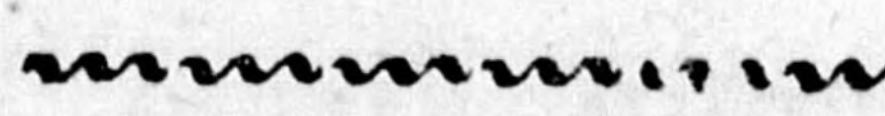
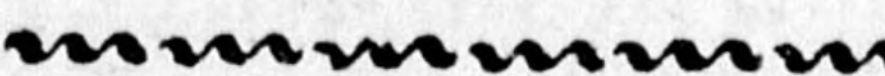
Báró Hochkircheni Reichman
Augustin.

Gróf Hoyos Ernest, Alsó Austriai
Kormányiszéki Tanácsos.

F o r m u l a r e.

(Ennek első levelén a' múlt Oktober' 29-dikén kijött Patensnek foglalata találtatik kinyomtatva).

N^{ro.}

* fl. C. M.

Schuldverschreibung.

Ueber — — — * Gulden in Conventionsmünze, welche die k. k. Universal-Staatsschuldencasse, in Folge der nach den Bestimmungen des beigedruckten allerhöchsten Patentes geschehenen Anleihe mit fünf vom Hundert in Conventionsmünze, an den Ueberbringer der zu dieser Obligation gehörigen Interessen-Coupons halbjährig verzinsen wird.

Wien am

N. N.

N. N.

Vorstehende Schuldverschreibung ist in dem Credits- und Liquidationsbuche der k. k. Universal-Staatsschuldencasse gehörig eingetragen.

Wien am

(Amts-
Siegel.)

Für die k. k. Universal-
Staatsschuldencasse.

N. N.

N. N.

Megjegyzés. A' pénzsumma, az (*) tsillag jegynél számokkal; a' (**) tsillagnál betűkkel fejeztetik-ki.

Ferdinandus Királyi Fő Hertzegnek, mint Magyar Országai Fő Commandirozónak minapi útazásáról méltó (így szólnak hazai tudósításaink) ezeket megjegyezni: Szegecd Szabad Királyi városába Oct. 6-dikán érkezett. Mind a' Polgárság mind a' Katonáság fényes készüléttel fogadta, 's épen dél tájban késérte be a' városba. Ő hivatalja szerint minden Katona Intézeteket szemesen megvizsgált, 's ebédjét végezvén esteve 6 $\frac{1}{2}$ órakor ágyú durrogások között a' témérdek nép késérvén, indult ki Vásárhelyre. Innen más nap Tóth-Komlósra érkezett, a' hol Traun Obrist Lt. a' Mező-Hegyesi Ménes Directora fogadta. Ez a' Fő Hertzeg kotsijába 6 ritka szépségű szürke lovakat fogatván maga kis kotsin előtte ment. Utközben különös öt Ménes-osztályokat mutatott meg a' Fő Hertzegnek, ugymint 150 harmadfü kanczákat, és a' Török, 2 Spanyol, Nápolyi anya kanczákat tsikaikkal. Beérkezvén Mező-Hegyesre, ott ő Királyi Hget Ns. Csanád és Arad Vármegyéknek Deputatusai köszöntötték, azután a' Ménes igazgatáshoz tartozó és más idegen Katona Tisztek. Még ebéd előtt megszemlélte a' Hertzeg az Intézetben szolgáló Katonáságot, és a' Ménlovak istállóját. Ebéd után pedig a' fogó akolba menvén, előtte négy fiatal ménes osztályai bajtattak el, ugymint 190 darab 1 esztendős; 200 két esztendős kancza tsikók; ismét 200 mén tsikók. Ez egészen estig tartott. Akkor a' négy esztendős Mén-lovak istállóin keresztül a' téli Lóiskolába ment, melly egészen ki volt világosítva, 's a' fő oldalon ő Királyi Hertzegségének tiszteletére általvilágító képlátszott. Itt egymás után: a' tsinosan felöltözködött Huszárok a' legnemesebb hágo Ménlovakon jöttek be. Ezek között több Török, Arabiai, Spanyol és Nápolyi Ménlovak. De kiváltképpen a' török Fajoum nevezetű, mellyen Napoleon az Orosz Országai táborozásában több ütközetekben lo-